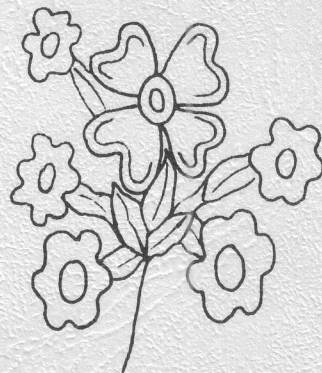

M E G H I V Ó

PROGRAM:

- Megnyitó
- Mozgássérültek rehabilitációs problémái a Kertészképzőben
előadó: Nádas Pál
- Szakmai ismeretterjesztő diavetítés
előadó: Elek Józsefné
- Tanulók gyakorlati bemutatója:
 1. magvetés
 2. tűzdelés
 3. dugványozás
 4. növényátültetés
 5. virágkötészet
 6. virágeladás
 7. ablakívegezés

Szeretettel meghívjuk a
Mozgásjavító Általános Iskola és Nevelőotthon KERTÉSZKÉPZŐ Intézetének

1975. február 28.-án 15^h-kor tartandó

GYAKORLATI BEMUTATÓJÁRA

Helye: Budapest XIV., Mexikói út 50. Társalgó

Bemutató védnökei:

Alpár György

Mozgásjavító Általános Iskola
és Nevelőotthon
igazgatója

Kannár Lászlóné

Mezőgazdasági Szakmunkásképző
igazgatója

MOZGÁSFOGYATÉKOSOK REHABILITÁCIÓS
PROBLÉMÁI A KERTÉSZKÉPZŐBEN

KÉSZITETTE : NÁDAS PÁL

Kedves Vendégek !

A mostani gyakorlati bemutatáson az itt tanuló általános iskolásokkal szeretnénk megismertetni a kertészet szép szakmáját, Önöket, kedves vendégeinket pedig szeretnénk tájékoztatni az iskolánkban folyó munkáról. Szeretnénk Önöket hozzásegíteni, hogy tisztább és egységesebb képük legyen az iskolánkban tanuló mozgásszervi-fogyatékos gyermekek képességeiről, mozgásuk fejlesztettségéről. És egyben ez a bemutató tiszteletadás is mindazoknak, akik tízenöt évvel ezelőtt a mozgásfogyatékosok speciális ipari iskoláját létrehozták. Iskolánk, a Mozgásjavító Általános Iskola és Nevelőotthon és a Budapesti Mezőgazdasági Szakmunkásképző Iskola kihelyezett osztályaként működik. A hozzánk kerülő mozgásfogyatékos gyerekek az iparitanduló képzés emelt szintű, "B"-tagozatát végzik. A szakmunkásvizsga letételekor dísznövény-kertész, kertépítő és virágkötő képesítést kapnak. Ez a végbizonyítvány az egészséges ipari tanulókéval egyenértékű bizonyítvány. Hosszu évek munkájára volt szükség ahhoz, hogy a nálunk tanuló mozgásrűlt gyerekek - saját javukra, s az ország hasznára - jól képzett szakmunkásokként kerüljenek ki az iskolából.

Jelenleg három évfolyamon 35 gyerek tanul. A gyerekek diagnózis szerinti csoportjai:

- 1./ Vágtaghiány
- 2./ Fetyhűdt bémulás /Hemiplegia, Diplegie/
- 3./ Agyi bémulás /Athetosis, Spasztikus/
- 4./ Fejlődési rendellenesség

Egyes esetekben társulnak epileptikus tünetek és magatartászavarok is.

Az iskolába azt a gyereket tudjuk felvenni, aki síkon, terepen, közlekedési eszközön önállóan mozog, aki tud lehajolni, leguggol-

ni, önállóan fölállni és nehezebb tárgyat legalább egyik kezével önállóan felemelni.

Általánost végzett és érettségizett gyerekeket veszünk fel. Ez az iskola 1960-ban alakult a Szabadnag-begyen, egy 1929-ben a mozgásfogatókban gyerekek által öröklött ingatlanon. MÁJERFI TIBOR kertészszakmunkás és SZÓTER PÁL pedagógus nagy áldozatkészséggel és elszántsággal kezdtek ennekidején munkához egy akkor még ismeretlen területen. Elképzelésük lényege, hogy minden ember számára – tehát a mozgásfogatók számára is – lehetőséget kell adni a társadalmi beilleszkedésre. Az iskola létrehozása nem oldott meg országos méretű problémát, de olyan embereknek, akik mozgásfogatókosságuk miatt többé-kevésbé lelki sérültek, nagyon sokat segített és segít ma is.

Az első, 1962-ben készült tervekben szerepelt:

- 1./ A meglévő épület átalakítása után, 20-25 általános iskolát végzett mozgásfogatókba elhelyezése a nevelőotthonban.
- 2./ 16-20 gyerekkel ovodai csoport kialakítása.
- 3./ Az általános iskolás gyerekeket rendszeresen szabad levegőre vinni.
- 4./ Kertészeti képzés és foglalkoztatás megszervezése.

Az iskola alapítói szeretnék volna tehát megvalósítani a mozgásfogatókban foglalkoztatását az ovodás kortól a munkába állásig, sőt, az utógondozást is, egy iskolán belül. Sajnos, ezek az elképzelések máig sem valósultak meg teljes mértékben. Akkoriban nemcsak a hivatalos szerveket kellett meggyőzni a munka fontosságáról, hanem a gyerekeket is. Az 1961-ben

az ott tanuló növendékek, majd az 5ket követő évfolyamok ácsónyosról-ácsónyosra hódították meg a kertet, minden négyzetméterért kemény fizikai munka folyt. Még kellett közödni azzal a felfogással /ahogy abban az időben mondták/, hogy a nyomorékokat nem szabad dolgoztatni. Holott iskolánkban a mozgáséretteltekkel való foglalkozás lényege a mai napig is a munkarangszelelés.

A kertészetben végzett munkák során sokféle, durvább és finomabb mozgást kell a gyerekeknek megtanulniuk. Számukra eddig lehetetlennek látszó mozgásformák elsajátítása a gyermek sikerélményének forrása.

A siker, a munka egyre magabiztosabbá teszi a gyerekeket, kimozdítva őket közönyös - "Ugy sem tudom" - lelkiállapotukból.

A tanulók életkora nálunk 14-21 év. Ez az időszak az egészséges ifjú életében is nehéz lehet számára és környezete számára. A testi fogyatékosság - érthető módon - még nehezebbé teszi a kamasz éveket. Az életkorral és a fogyatékossággal összefüggő problémák fő megoldása éppen a munka. A gyermek munkája sikerének láttán kivirul, életének kezdő értelmét látni. Kezdi érezni, hogy képes lesz önállóan élni. Hogy a munkában örömét és örömeit is megtalálja. Ennek folyamata függ a gyermek alkotától, érzékeitől és a pedagógus rávezető közvetlen munkájától is. A munka, az egyéniség, az adott környezet, a szakmában lévő sokoldalú lehetőség és a tizenöt éve tartó lelkes munka eredménye, ha egy-egy gyerek-

közösség sikeresen elvégzi az iskolát, majd megállja a helyét az életben.

Néhány éve sokan voltak még, akik kimondottan ellenozták, hogy mozgássérült gyerekeket kertész-szakmára képezzünk. De az évek során bebizonyosodott, hogy végzett növendékeink értik a szakmájukat, jól dolgoznak a különböző vállalatoknál és intézményeknél. Hogy miért éppen a kertész-szakmát választották az iskola alapítói, annak több oka van:

- 1./ 1930-1943-ig éppen itt, e mellett az általános iskola mellett működött egy mozgásfogyatékosokat foglalkoztató kertészet.
- 2./ 1960-ban Örökség utján adódott egy két és fél holdas kert, amely kertészkedésre alkalmas volt.
- 3./ A természetben, a szabadban végzett munka igen előnyös a mozgásfogyatékosok számára; változatosabb és egészségesebb is, mint például a mechanikus szalagmunka.

1974-ben egy felmérés során összegyeztük az iskola eddigi tevékenységét. Megállapíthatjuk, hogy hasznos tevékenység folyik itt már tizenöt éve, s a helyzet ismeretében megállapíthatjuk azt is, hogy iskolánkat nagyobbítani, fejleszteni kellene, hogy minél több gyereknek adhasunk szakmát.

Az első évfolyam 1964-ben végzett. Azóta, a mai napig

85 gyezsok szerzett szakmunkás-bizonyítványt. Az elküldött kérdőívekre 63-an válaszoltak. Jelenleg 45 volt tanulól dolgozik a szakmában, a többi 16 más munkaterületen. Tehát a beérkezett válaszllevelekből megállapítható, hogy jelenleg 71,4 % dolgozik szakmában, 26 % más munkaterületen dolgozik. Mindössze 1 tanuló nem végez hasznos munkát és a szülei tartják el.

Engedjék meg, hogy néhány végzett növendék leveléből és a vállalatok róla írt véleményéből részleteket olvassak fel.

- Hallatlan szorgalmas, jóindulatú, csendes, ¹⁻² munkatársai vállalják inkább a rájuk háruló többletmunkát, hogy munkaviszonyában megmaradhasson.
- Kertészeten betöltött munkakörét jól látja el, szakmáján belül univerzális
- Kertészeti pálya iránti nagyfokú szeretete érdekessé tenné őt további képeztetésre, hogy a tanulmányok befejeztével szakirányítói tevékenységet fejtsen ki.
- Testi erőlködését szerintem nem lehet hátrányosként, mint befolyásoló tényezőt figyelembe venni. A jövőben is számítunk munkájára, s vele szeretnénk megoldani véglegesen a kertészetünk vezetését.
- Előggő makacs és vitatkozó természetű, esetenként munkaidő után átalozás tekintetében a megengedhető határt is túllépi.

- Csoportvezető helyettes vagyok, 15-20 fős
szec. brigád vezető. Kérdéseim előadásában
nagyban hozzájárult az a három esztendő, a-
mit ott töltöttem el, és csak azt tudom, min-
den emelt elinduló kezdés kellégének, hogy
ugyanolyan daccal és becsvágygal kezdjék el
az új életüket, mint ahogyan akkor én tettem.

- A csoport összeszokott, kiegyensúlyozott kö-
zség, ahol nem csak munkatársakat, hanem
barátokat is talált. Munkatársaknak és az
otthoni mikrokörnek köszönhető, hogy las-
son kezd megvalósulni önmagát.

- 64-ben végzettem a Kortéunkórást, tele bizalom-
mal és energiával. Akkor még hivatásnak érez-
tem ezt a pályát. Több helyen próbáltam el-
helyezkedni mint kertész, sajnos pont a só-
rúság miatt nem vettek fel. 1965-ben ál-
talános beiktatás lett, és ezt a munkát meg-
szerettem. Először kérek, ha csalódást okoz-
tam levelommal, de a sora kizárhatatlan.

Sok tennivaló volna az iskolából kikerült növendékekkel.
Segíteni kellene a munkába, a társadalmába való beillesz-
kedésüket, legalább új életük első hónapjaiban. Mert ilyen-
kor nagyon egyedül maradnak. Hi, mint iskola, már keveset
tudunk tenni értük. Nagy szükségük volna egy nekik is se-
gítséget nyújtó Mozgásfogyatékosok Érdekvédelmi Szövetségé-

gére. Utógondozásuk egyelőre nincs megoldva, iskolai tanulmányai befejezésekor, szerencsés esetben, mi találunk nekik munkahelyet, de ez nagyon esetleges megoldás. Egy érdekvédelmi szövetség szervezeten foglalkozhatna munkába állításukkal.

Ma még nehéz olyan munkahelyet találni gyermekeinknek, ahol emberként és nem szegény sérültként kezelik őket. Az állami gondozott mozgássérült gyerekek munkába állítása még nehezebb, mert ők még egy rossz családi fészket sem tudhatnak maguk mögött és nincs senki, aki bátortanra és átsegítőre őket a felnőtt élet elején.

A legkülönbözőbb fogyatékoszági iskoláskorú gyerekekkel hivatalosan, speciálisan foglalkoznak az iskoláskor végéig. És ez után talán már nincs szükségük erre a hivatalos, speciális támogatásra. De igen! Ismétlem még egyszer, a legfontosabb egy érdekvédelmi szövetség létrehozása volna! Egy olyan szövetséget, amely egész életükben mögöttük áll, védelmezi, eligszitja, segíti őket. Egy ilyen érdekvédelmi szerv, foglalkozhatna a mozgássérültekkel, nyomon követve és segítve képzésüket, pályaválasztásukat, elhelyezkedésüket. Feladata lenne az is, hogy tagjai egészségügyi állapotának változásával átképzésükkel, átirányításukkal is törődjék. Ebben az esetben a mi iskolánk is ebben a szervezett egységben foglalna helyet. Így sokkal eredményesebb lenne a munka.

Iskolánk további fejlesztését az alapítók útmutatása szerint szeretnénk megvalósítani. Sikeresültek az iskola új épületének tanulmánytervel, amelyet itt a kiállításon Önök is megtekinthetnek. Az új épületbe nevelőotthont, tantermet, tornatermet, tanmedencét, klubot terveztünk. Szeretnénk a nevelőotthon létszámát 20-ról 50-re emelni, hiszen évek óta sok jelentkezőt kell visszautasítanunk helyhiány miatt. A kertész szakmán kívül egy másik szakmára is oktatnánk ebben az új iskolában. Ezt a második szakmát úgy választanánk meg, hogy a súlyosabb mozgásfogyatékos gyerekek is meg tudják tanulni.

Az elmondottak alapján talán az Önök számára is áttekinthetővé vált intézetünk múltja, a felkészülésünk a jövőre. Reméljük, terveinket sikerül minél előbb megvalósítani, hiszen társadalmi és emberi kötelességünk minden ember számára egyenrangú életfeltételeket teremteni. A mi esetünkben az iskola fejlesztése és a sokak által sirgatott mozgásfogyatékosok érdekvédelmi Szövetségének megalakítása lenne ehhez a munkához a legfontosabb.